

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupena JUDr. Janou Kašpárkovou, advokátkou se sídlem Blanická 19, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti ministryně kultury, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2012, čj. 9 A 144/2012 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se žalobou podanou k městskému soudu domáhala ochrany proti nečinnosti ministryně kultury v řízení o rozkladu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2012, čj. MK 48212/2012 KBŘ. Předmětem řízení bylo poskytnutí informací, o které žalobkyně požádala žalovaného dne 10. 7. 2012 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Konkrétně požadovala informace a) kolika fyzickým osobám, které nejsou zaměstnanci povinného subjektu a které nemají svou služebně nadřízenou osobu dle § 6 odst. 3 zákona č. 412/2005 Sb. vydal povinný subjekt na základě jejich žádosti oznámení o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení „Vyhrazené“; b) poskytnutí vnitřního předpisu povinného subjektu, kterým je upraven způsob získání přístupu k utajovaným informacím ve stupni utajení „Vyhrazené“; c) kteří zaměstnanci povinného subjektu jsou „odpovědnými“ osobami dle bodu a). Dne 12. 7. 2012 žalobkyně dále požádala o zaslání „Stanoviska k ochraně utajovaných informací v oblasti působnosti Ministerstva kultury“. Žalovaný část informací rozhodnutím ze dne 18. 7. 2012 poskytl a část informací rozhodnutím ze stejného dne odmítl poskytnout.

[2] Podáním doručeným městskému soudu dne 9. 9. 2012 vzala žalobkyně svou žalobu zpět a navrhla, aby soud řízení zastavil z důvodu pozdějšího jednání ministryně kultury a přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s.

[3] Městský soud v záhlaví specifikovaným usnesením výrokem I. řízení zastavil a výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Soud odůvodnil nepřiznání náhrady nákladů žalobkyni ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. tím, že se stěžovatelka

dopouští šikanózního výkonu práva. V současnosti je žalobkyně účastníkem 46 neskončených řízení před městským soudem, kde žalovaným je až na výjimky Ministerstvo kultury nebo Národní památkový ústav, přičemž spory se ve většině případů týkají poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Předmětem žádostí žalobkyně bývají vesměs otázky, které nemají žádný vztah k životní sféře žalobkyně a v některých případech se dají označit za zjevně šikanózní již samotné žádosti. K závěru o šikanózním výkonu práva dospěl soud i z důvodu charakteru informací, které žalobkyně v nyní posuzovaném případě požaduje. Žalovaný odmítl žalobkyni poskytnout informaci spočívající v zaslání vnitřního předpisu, který upravuje způsob získání přístupu k utajovaným informacím ve stupni utajení „Vyhrazené“. Jednalo se tedy o informace, které jsou zcela specifické a týkají se chodu subjektu, s nímž žalobkyně není v žádném vztahu vedoucím k potřebě takových informací. Z hlediska účelu poskytnuté žaloby a uplatňování práva se tedy jeví potřeba získání předmětných informací jako zneužití práva na informace pro účely šikanózního výkonu práva.

[4] Proti usnesení městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) velmi rozsáhlou kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. V ní tvrdila, že napadené usnesení je vnitřně nekonzistentní a nepředvídatelné pro extrémní nesoulad meritorního a nákladového výroku rozhodnutí a pro porušení stěžejní zásady správního soudnictví, podle které soud nemůže svojí rozhodovací činností nahrazovat činnost správního orgánu ve smyslu kogentní právní úpravy dané § 75 odst. 1 s. ř. s. Podle stěžovatelky je napadené usnesení také v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Jádrem kasačních výtek je pak to, že městský soud stěžovatelce nepřiznal náhradu nákladů řízení. V celém napadeném rozhodnutí podle stěžovatelky absentuje jakákoliv přezkoumatelná úvaha o tom, proč je v daném konkrétním případě výkon práva stěžovatelky šikanózní. Stěžovatelka byla toho názoru, že rozhodnutí vydalí vyloučení soudci motivováni výhradně snahou způsobit jí újmu. Dále stěžovatelka navrhla, aby soud podal návrh Ústavnímu soudu na zrušení § 104 odst. 2 s. ř. s. a § 60 odst. 7 s. ř. s. pro jejich neústavnost. V situaci, kdy utrpěla majetkovou újmu ve výši 10.712 Kč a nemajetkovou újmu spočívající v dehonestaci své osoby, bylo porušeno její právo na spravedlivý proces. Stěžovatelka rovněž požaduje osvobození od soudních poplatků pro řízení o této kasační stížnosti.

[5] Žalovaný se ve stanovené lhůtě ke kasační stížnosti žalobkyně nevyjádřil.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] V případě, že je kasační stížností napadána zákonnost usnesení o zastavení řízení, lze z povahy věci uplatnit pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. To vyplývá z ustálené rozhodovací praxe zdejšího soudu (viz např. rozsudek ze dne 22. 9. 2004, čj. 1 Azs 24/2004 - 49, č. 427/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se ovšem nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti (srov. k tomu přiměřeně usnesení ze dne 6. 3. 2013, čj. 1 Ans 2/2013 – 65).

[7] Stěžovatelka sice výslovně napadá výrok I. i výrok II. usnesení městského soudu, tedy jak výrok o zastavení řízení, tak výrok o nepřiznání náhrady nákladů řízení stěžovatelce. Kasační námítky směřující proti výroku I. předmětného rozhodnutí se však týkají soudního řízení jako celku, konkrétně toho, že ve věci rozhodovali vyloučení soudci, motivováni výhradně snahou stěžovatelku poškodit. Stěžovatelka však nezpochybňovala správnost výroku I. napadeného rozhodnutí.

[8] Fakticky tak kasační stížnost brojí jen proti výroku o nákladech řízení. Z kasační stížnosti je zjevné, že jedinou újmu, kterou v souvislosti s vydáním napadeného usnesení soudu pocítí uje,

pokračování

je újma způsobená nepřiznáním náhrady nákladů řízení. To ostatně plyne i z toho, že výrok městského soudu o zastavení řízení vycházel ze zcela jednoznačného zpětvzetí žaloby stěžovatelkou. Stěžovatelka tak kasační stížností mohla fakticky usilovat pouze o zrušení výroku týkajícího se nákladů řízení, protože jinak jí bylo soudem vyhověno. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že kasační stížnost směřuje pouze proti výroku II. napadeného usnesení městského soudu, tedy pouze proti výroku o nákladech řízení.

[9] Taková kasační stížnost však není přípustná (§ 104 odst. 2 s. ř. s.; k tomu viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007 – 64, publ. pod č. 2116/2010 Sb. NSS). Ke stejnému závěru dospěl zdejší soud také v jiných věcech týkajících se žalobkyně, ve kterých její kasační stížnost taktéž směřovala pouze proti výroku o nákladech řízení, konkrétně např. ve věcech vedených pod sp. zn. 1 As 29/2013 a pod sp. zn. 1 As 31/2013.

[10] Soud proto kasační stížnost odmítl na základě § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

[11] Nejvyšší správní soud dodává, že právní úpravu obsaženou v § 104 odst. 2 s. ř. s. nepovažuje za protiústavní, což bylo potvrzeno i v rozhodovací praxi Ústavního soudu. Například v usnesení ze dne 5. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 264/07, Ústavní soud konstatoval, že „[k]asační stížnost je toliko mimořádným opravným prostředkem, a proto jsou jak důvody kasační stížnosti, tak i její rozsah, vázány na nejzávažnější případy nezákonnosti. Mezi tyto případy nepatří dle vůle zákonodárce (ani dle přesvědčení Ústavního soudu) okruh uvedený právě v ustanovení § 104 odst. 2 soudního řádu správního. [...] Navíc vyloučení výroku o nákladech řízení z možnosti podat proti němu mimořádný opravný prostředek (v tomto případě kasační stížnost), není v českém právním řádu ojedinělé. Rovněž dovolání upravené občanským soudním řádem nelze podávat proti výroku o nákladech řízení.“

[12] Stěžovatelka napadá též ústavnost § 60 odst. 7 s. ř. s. Podle něho jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. Toto ustanovení však Nejvyšší správní soud nyní vůbec neaplikuje, proto není aktivně legitimován k podání návrhu Ústavnímu soudu na jeho zrušení (srov. § 64 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu).

[13] Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatelky Nejvyšší správní soud odmítl, nebylo již předmětné rozhodovat o žádosti stěžovatelky o přiznání osvobození od soudních poplatků (srov. § 10 odst. 3 zákona o soudních poplatcích).

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Byl-li návrh odmítnut, nemá žádný z účastníků nárok na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu